

Tweede Kamer der Staten-Generaal
t.a.v. de leden van de vaste commissie voor
Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Postbus 20018
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

DATUM 25 september 2020
KENMERK 2020/HA/MvH/023
ONDERWERP Begrotingsbehandeling OCW

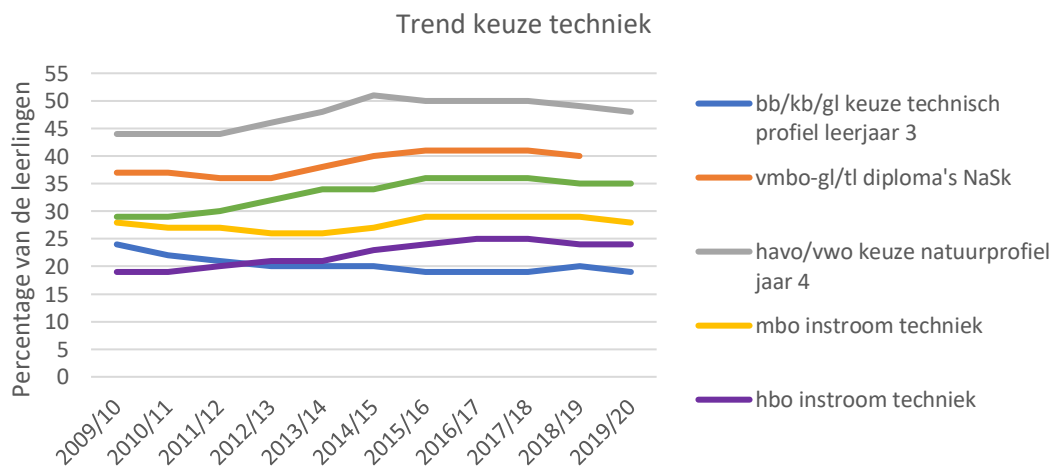
Geachte leden van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Investeren in opleiden is belangrijker dan ooit. We willen jongeren een goede startpositie op de arbeidsmarkt geven, professionals van werk naar werk helpen en met elkaar in staat zijn om de grote maatschappelijke uitdagingen aan te pakken. Daar is uitstekend onderwijs voor iedereen voor nodig. Techniekonderwijs verdient daarbij extra aandacht. Goed opgeleide vakmensen met de juiste skills, met een blijvend bestendige arbeidsmarktpositie, zijn essentieel om Nederland uit de crisis te helpen en voor een sterke economische positie van ons land.

De partijen in de Industriecoalitie: Koninklijke Metaalunie, FME, Techniek Nederland en Bouwend Nederland, roepen u op om samen met ons te zorgen voor meer instroom in technische opleidingen, een versteviging van de route praktijkleren in het mbo, het versterken van wetenschap en technologie in het funderend onderwijs en het realiseren van een doorbraak op leven lang ontwikkelen.

Meer regie op instroom en onderwijsaanbod

Uit de cijfers van de techniekpactmonitor blijkt dat, ondanks alle inspanningen van de afgelopen jaren, de instroom in techniekopleidingen daalt. En dat is zorgelijk. Zowel voor onze internationale concurrentiepositie als voor de enorme behoefte, nu en in de toekomst, aan goed opgeleide technici.

Nederland zakt voor het tweede jaar op rij in de lijst van meest innovatieve economieën ter wereld (Global Innovation Index). We staan op de 84^e plaats met onze aantallen “graduates in science en engineering”. Ook OESO-cijfers laten jaar in jaar uit zien dat Nederland fors achter loopt als het gaat om aantallen technische studenten.

Zelfs nu, in de Covid-19 crisis, is de behoefte aan goed opgeleide technici groot. Trendonderzoeken tonen bovendien stelselmatig aan dat technologische skills essentieel zijn voor alle werkenden op de arbeidsmarkt van de nabije toekomst. Nederland moet extra inzetten op innovatie om onze concurrentiepositie te versterken. Minister Van Engelshoven verwijst hiervoor stevast naar Techniekpact. Hierin ligt echter maar een deel van de oplossing. Meer landelijke regie op de instroom in technische studies is ook nodig. De grootste belemmering daarbij vormt de vrijheid die scholen hebben om naar eigen afwegingen opleidingen aan te bieden. Macrodoelmatigheid en aansluiten bij de behoeftes van de arbeidsmarkt moeten daarbij een hoofdrol spelen. Scholen kunnen meer inspanningen leveren voor het begeleiden van leerlingen en studenten naar techniekopleidingen. Ook de integratie van techniek en technologie in de niet-technische opleidingen krijgt te weinig aandacht.

Ons voorstel is dan ook veel meer landelijke aansturing en bevordering van opleidingen die leiden tot een goede uitgangspositie voor duurzame inzetbaarheid op de arbeidsmarkt van vandaag en morgen. Wij pleiten dat de minister het voortouw neemt bij het maken van heldere afspraken met onderwijsinstellingen over de begeleiding van leerlingen naar deze opleidingen.

Extra stimulans Subsidie Praktijkleren

We zijn uw Kamer erkentelijk voor de steun voor de subsidie praktijkleren, zoals u die vorig jaar Kamerbreed uitsprak. Uit ons onderzoek naar de maatschappelijke kosten en baten van de BBL¹ blijkt dat de opbrengsten van deze onderwijsroute vooral ten goede komen aan de overheid in de vorm van minder werkloosheid, lagere onderwijskosten en hogere belastingafdrachten. De arbeidsmarktpositie van deze BBL-afgestudeerden in de techniek is zeer gunstig, met hoge lonen en een hoge arbeidsproductiviteit.

De subsidie Praktijkleren stelt bedrijven in staat om iedereen in Nederland - door leren in de praktijk - een relevant diploma te laten behalen. Nu veel van onze bedrijven in grote problemen zijn gekomen door de Covid-19 crisis, is het alle hens aan dek om hen in staat te stellen dit BBL-onderwijs uit te blijven voeren. De technische sectoren nemen hierin hun verantwoordelijkheid. Veel initiatieven worden door ons ontplooid om de bedrijven te steunen, zoals een substantiële verhoging van de bijdrage uit de O&O-fondsen. Maar om de voortgang van de BBL-leerroute te kunnen waarborgen is een extra stimulans vanuit de overheid onmisbaar.

Wij vragen u dan ook om een tijdelijke extra stimulans van € 1.250,- per BBL-plek voor het schooljaar 2020-2021 voor de tekortsectoren. Zo nemen we samen de verantwoordelijkheid voor de instandhouding van deze belangrijke leerroute. Nu, maar ook voor de toekomst.

Duurzame investering in wetenschap en technologie in het funderend onderwijs

In het funderend onderwijs wordt de kiem geplant voor interesse in wetenschap en technologie. Kinderen en jongeren ervaren er wat techniek is en welke technologische vaardigheden zij bij zichzelf herkennen. Zonder goed wetenschap en technologie onderwijs krijgen jongeren niet de kans om technische en digitale vaardigheden op te doen die zij in de toekomst nodig hebben. De ingezette weg van het nieuwe curriculum met deze leerdoelen is een stap voorwaarts, maar dat is een lange weg. Ondertussen zijn andere middelen nodig.

De afgelopen jaren is – mede op basis van doelstellingen van het Techniekpact - een regionale infrastructuur van netwerken van basisschoolbesturen en bedrijven opgezet om vooruitlopend op ontwikkelingen het onderwijs hierbij te ondersteunen. Financiële ondersteuning van regionale samenwerking is nodig voor de doorgang van wetenschap en technologie onderwijs.

Met elkaar investeren de technische branches al vele jaren ruim 5,5 miljoen euro per jaar in de promotie van wetenschap en technologie in het funderend onderwijs. Regionale samenwerking tussen scholen en bedrijven speelt hierin een belangrijke rol. Deze investering zetten we vanuit de markt duurzaam voort, maar zonder aanvulling vanuit de overheid zijn we niet in staat om hetzelfde te bereiken. Wij zien geen matching meer vanuit de overheid. Integendeel, de minister van OCW besluit juist de investering in de wetenschap & technologie netwerken te stoppen.

¹ <http://www.seo.nl/pagina/article/de-maatschappelijke-kosten-en-baten-van-de-beroepsbegeleidende-leerweg/>

Ons voorstel is dat de overheid onze inzet in het funderend onderwijs matcht. Om met elkaar scherper toe te werken naar de doelen die we ons stellen, willen wij als bedrijfsleven samen met de overheid resultaatafspraken maken voor het programma Jetnet/Technet, inclusief de W&T netwerken.

Visie, regie en randvoorwaarden voor een leven lang ontwikkelen

Om de maatschappelijke uitdagingen op te lossen, hebben we iedereen nodig. Het kabinet heeft dan ook veel geld gereserveerd voor “van werk naar werk trajecten”. De sleutel tot succes bij de inzet van dit geld is een gezamenlijke aanpak. We verwachten vanuit de overheid visie, regie en de juiste randvoorwaarden, zodat we samen concrete stappen naar een leven lang ontwikkelen te kunnen zetten. Het huidige aanbod van regelingen is versnipperd en niet altijd duidelijk.

Wij vinden dat iedereen in Nederland zich permanent gesteund moet voelen in de eigen ontwikkeling en regie moet kunnen hebben op zijn of haar loopbaan. Hier hoort een uitstekend stelsel van publiek onderwijs bij, beschikbaar en passend zijn voor alle generaties. Graag spreken wij op korte termijn, samen met uw commissie, verder over onze ideeën over een gezamenlijke aanpak voor LLO, zodat een volgend kabinet hier wel successen op kan boeken.

Samen komen we verder

In dit schrijven delen we de mogelijkheden die wij zien om samen verder te komen; een gezamenlijke aanpak, gezamenlijk investeren en landelijke regie op de problematiek. Een goede samenwerking tussen onze sectoren én samen met de overheid biedt enorm veel kansen.

Mocht u naar aanleiding hiervan vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met:

Metaalunie (Anne Marie Heij via heij@metaalunie.nl of 06-51803913),

FME (Hanneke Ackermann via hanneke.ackermann@fme.nl of 0654253993),

Techniek Nederland (Judith van Heeswijk via j.vanheeswijk@technieknederland.nl of 06-55896865)

Bouwend Nederland (Marieke van der Post via M.vanderPost@bouwendnederland.nl of 06-13853153).

Wij kijken uit naar uw reactie.

Hoogachtend,

Fried Kaanen

Koninklijke Metaalunie

Ineke Dezentjé Hamming-Bluemink

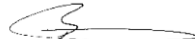
FME

Doekle Terpstra

Techniek Nederland

Maxime Verhagen

Bouwend Nederland

koninklijke
metaalunie

FME **POWERED
BY DUTCH
TECHNOLOGY**

 **Techniek
Nederland**

Bouwend Nederland
de vereniging van bouw- en infrabedrijven